

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (пети състав)

26 октомври 2023 година*

„Преюдициално запитване — Обща система на данъка върху добавената стойност (ДДС) — Директива 2006/112/ЕО — Член 2, параграф 1, буква в) — Възмездна доставка на услуги — Понятие — Дейност на обществена радио- и телевизионна организация, финансирана от задължителна такса, която се събира от лицата, притежаващи радио- и телевизионни приемници и намиращи се в зоната на наземно излъчване — Член 378, параграф 1 и част А, точка 2 от приложение X — Акт относно условията за присъединяване на Австрия — Дерогация — Обхват“

По дело C-249/22

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Verwaltungsgerichtshof (Върховен административен съд, Австрия) с акт от 16 март 2022 г., постъпил в Съда на 11 април 2022 г., в рамките на производство по дело

ВМ

срещу

Gebühren Info Service GmbH (GIS),

при участието на:

Bundesministerium der Justiz

Österreichischer Rundfunk,

СЪДЪТ (пети състав),

състоящ се от: Е. Regan, председател на състава, F. Biltgen, M. Ilešič, I. Jarukaitis и D. Gratsias (докладчик), съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: M. Siekierzyńska, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 15 февруари 2023 г.,

* Език на производството: немски.

като има предвид становищата, представени:

- за ВМ, от F. List, Rechtsanwältin, и W. List, Rechtsanwalt,
- за Gebühren Info Service GmbH (GIS), от S. Lenzhofer, Rechtsanwalt,
- за Österreichischer Rundfunk, от T. Wenger и H. Wollmann, Rechtsanwälte,
- за австрийското правителство, от A. Posch, F. Koppensteiner и B. Kuder, в качеството на представители,
- за датското правителство, от J. F. Kronborg и V. Pasternak Jørgensen, в качеството на представители,
- за френското правителство, от R. Bénard, в качеството на представител,
- за Европейската комисия, от J. Jokubauskaitė и B. Martenczuk, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 25 май 2023 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 2, параграф 1, буква в) и член 378, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347 2006 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 9, том 3, стр. 7, наричана по-нататък „Директивата за ДДС“) във връзка с член 151, параграф 1 и с част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към Акта относно условията за присъединяване на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция и промените в Учредителните договори на Европейския съюз (ОВ С 241, 1994 г., стр. 21, и ОВ L 1, 1995 г., стр. 1, наричан по-нататък „Актът за присъединяване“).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между ВМ и Gebühren Info Service GmbH (GIS) по повод на искане на ВМ за възстановяване от GIS на данъка върху добавената стойност (ДДС) върху програмната такса за периода от 1 октомври 2013 г. до 31 октомври 2018 г.

Правна уредба

Правото на Съюза

Актът за присъединяване

3 Член 151, параграф 1 от Акта за присъединяване гласи:

„Актовете, изброени в приложение XV към настоящия акт, се прилагат по отношение на новите държави членки в съответствие с условията, предвидени в това приложение“ [неофициален превод].

4 Приложение XV към Акта за присъединяване съдържа част IX, озаглавена „Данъчни въпроси“, точка 2 от която гласи следното:

„377 L 0388: Шеста директива 77/388/ЕИО на Съвета от 17 май 1977 година относно хармонизиране на законодателствата на държавите членки относно данъците върху оборота — Обща система на данъка върху добавената стойност единна данъчна основа (ОВ [L 145, 1977 г.], стр. 1):

– 394 L 0005: Директива 94/5/ЕО на Съвета от 14 февруари 1994 г. (ОВ [L 60, 1994 г.], стр. 16).

Австрия

[...]

з) За целите на прилагането на член 28, параграф 3, буква а) Република Австрия може да облага:

– [...]

– сделките, изброени в точка 7 от приложение Д.

[...]“ [неофициален превод].

Директивата за ДДС

5 Шеста директива 77/388 (наричана по-нататък „Шестата директива“) е отменена с член 411, параграф 1 от Директивата за ДДС. Съгласно параграф 2 от тази разпоредба позоваването на Шеста директива се счита за позоваване на Директивата за ДДС и се чете съобразно таблицата на съответствието в приложение XII към тази директива.

6 Член 1, параграф 1 от посочената директива гласи:

„Настоящата директива въвежда общата система на данък върху добавената стойност (ДДС)“.

- 7 Съгласно член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС на облагане с ДДС подлежат възмездните доставки на услуги на територията на държава членка от данъчнозадължено лице, действащо в това си качество.
- 8 Съгласно таблицата на съответствието в приложение XII към Директивата за ДДС член 132, параграф 1, буква р) от тази директива съответства на член 13, А, параграф 1, буква р) от Шеста директива. Тази разпоредба предвижда, че държавите членки освобождават „дейностите на обществени радио- и телевизионни организации, освен дейностите с търговски характер“.
- 9 Член 370 от посочената директива, който съответства на член 28, параграф 3, буква а) от Шеста директива, гласи:
„Държавите членки, които на 1 януари 1978 г. са обложили с данък сделките, изброени в приложение X, част А, могат да продължават да облагат с данък тези сделки“.
- 10 Член 378, параграф 1 от същата директива, който съответства на част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към Акта за присъединяване, предвижда:
„Австрия може да продължи да облага с данък сделките, изброени в част А, точка 2 от приложение X“.
- 11 Част А, точка 2 от приложение X към Директивата за ДДС се отнася до „дейностите на обществени радио[-] и телевизионни органи[зации], различни от тези с търговски характер“. Преди това тези дейности са били посочени в точка 7 от приложение Д към Шеста директива.

Австрийското право

RGG

- 12 Съгласно член 2, параграф 1 от Bundesgesetz betreffend die Einhebung von Rundfunkgebühren (Федерален закон за събирането на таксите за радио- и телевизионно разпръскване, BGBl. I, 159/1999), в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „RGG“), всеки, който използва радио- и телевизионен приемник в сграда, заплаща предвидената в член 3 от RGG такса (наричана по-нататък „таксата за радио- и телевизионен сигнал“). Притежаването на годен за употреба радио- и телевизионен приемник се приравнява на неговото използване.
- 13 Член 4, параграф 1 от RGG предвижда, че таксата за радио- и телевизионен сигнал и на всички други данъци или налози и възнаграждения във връзка с нея се събира от GIS, което също е компетентно да се произнася по молбите за освобождаване от тези плащания.

ORF-G

- 14 Съгласно член 1, параграф 1 от Bundesgesetz über den Österreichischen Rundfunk (Федерален закон за Österreichischer Rundfunk, BGBl. I, 379/1984), в редакцията му, приложима към спора в главното производство (BGBl. I, 55/2014) (наричан по-нататък ORF-G), се учредява фондация на публичното право, наречена „Österreichischer Rundfunk (ORF)“.

15 Член 31 от ORF-G, озаглавен „Програмна такса“, предвижда следното в параграфи 1, 10 и 17:

„(1) Всеки има право да приема радио- и телевизионните предавания на [ORF] срещу непрекъснато периодично заплащане на програмна такса (такса за радио, такса за телевизия). Размерът на програмната такса се определя от Управителния съвет на фондацията по искане на генералния ѝ директор. [...]

[...]

(10) Програмната такса се дължи независимо от честотата и качеството на предаванията или на тяхното приемане, при условие че мястото, на което ползвателите приемат радио- и телевизионния сигнал (член 2, параграф 1 от RGG) се намира в зона, попадаща в покритието на наземното радио- и телевизионно разпръскване (аналогово или DVB-T) на програмите на [ORF] [...]. Началото и краят на задължението за заплащане на програмната такса, както и освобождаването от това задължение, се уреждат от разпоредбите на федералното законодателство, приложими към таксите за радио- и телевизионен сигнал.

[...]

(17) Програмната такса се събира едновременно със и по същите правила като таксата за радио- и телевизионен сигнал; не се предвижда друг начин за погасяване на паричното задължение“.

UStG

16 Член 1, параграф 1 от Bundesgesetz über die Besteuerung der Umsätze (Федерален закон за данъка върху оборота, BGBl. 663/1994), в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „UStG 1994“), гласи:

„С данък върху оборота се облагат следните сделки:

1. доставките на стоки и услуги, извършени възмездно от предприемач на територията на страната, в рамките на осъществяваната от него икономическа дейност. Облагането не се изключва, поради факта че сделката е извършена въз основа на правен или административен акт или се счита за извършена по силата на законова разпоредба.

[...]“.

17 Член 10 от UStG 1994, озаглавен „Данъчни ставки“, гласи:

„(1) Ставката на данъка е 20 % от данъчната основа за всички облагаеми сделки (членове 4 и 5).

2. Ставката на данъка се намалява на 10 % за:

[...]

5. услугите на радио- и телевизионните оператори, доколкото за тяхното предоставяне се събират такси за радио и телевизия, както и другите услуги, предоставяни от операторите на кабелна телевизия, доколкото те се състоят в едновременно, пълно и непроменено излъчване на национални и чуждестранни радио- и телевизионни предавания, до които посредством канали се предоставя достъп на обществеността срещу непрекъснатото периодично заплащане на възнаграждение;

[...]“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

- 18 VM е регистрирана при GIS като ползвател на радио- и телевизионни услуги в зона, попадаща в покритието на наземното цифрово радио- и телевизионно разпръскване на програмите на ORF, чието приемане е възможно с вътрешна антена.
- 19 На 23 октомври 2018 г. VM иска от GIS да издаде акт, с който да установи, че тя има право да ѝ бъде възстановена сума в общ размер от 100,57 EUR, съответстваща на платен ДДС върху програмната такса, която тя дължи на основание член 31, параграф 1 от ORF-G за периода от 1 октомври 2013 г. до 31 октомври 2018 г. В подкрепа на искането си VM изтъква по същество, че облагането на програмната такса с ДДС противоречи на Директивата за ДДС, тълкувана във връзка с решение от 22 юни 2016 г., *Český rozhlas* (C-11/15, EU:C:2016:470).
- 20 GIS приема решение, с което отхвърля искането на VM. Тя обжалва това решение пред *Bundesverwaltungsgericht* (Федерален административен съд, Австрия), който отхвърля подадената жалба. VM подава ревизионна жалба срещу съдебното решение на *Bundesverwaltungsgericht* (Федерален административен съд) пред запитващата юрисдикция.
- 21 Запитващата юрисдикция посочва, че GIS има задължение да събира както таксата за радио- и телевизионен сигнал, така и програмната такса. Въпреки това, макар първата такса да се дължи от всеки ползвател, който използва или разполага с годин за употреба радио- и телевизионен приемник като телевизор или радио, независимо от мястото на приемане, втората такса — единствено тя подлежи на облагане с ДДС — се дължи само ако мястото на приемане се намира в зона, попадаща в покритието на наземното радио- и телевизионно разпръскване на програмите на ORF.
- 22 В това отношение запитващата юрисдикция отбелязва, че в съдебно решение от 4 септември 2008 г. тя приема, че програмната такса се дължи само ако съответното лице разполага с устройство, което действително позволява приемането на програмите на ORF. През 2011 г. обаче след постановяването на това съдебно решение член 31, параграф 10 от ORF-G е изменен, като е добавен изразът „при условие че мястото, на което ползвателите приемат радио- и телевизионния сигнал (член 2, параграф 1 от RGG), се намира в зона, попадаща в покритието на наземното радио- и телевизионно разпръскване (аналогово или DVB-T) на програмите на [ORF]“. От изложението на мотивите за това изменение следва, че притежаването на конкретно техническо устройство, позволяващо да се приемат програми на ORF, в зависимост от случая след незначително приспособяване, каквото е придобиването на модул за приемане на цифрови телевизионни предавания, е от определящо значение за задължението за заплащане на програмната такса. За сметка на това, когато програмите на ORF можело да бъдат приемани само след предприемане на сложни или скъпи мерки, не се пораждало задължение за заплащане на тази такса. Поради

това ползвателят можел да бъде задължен да заплаща само таксата за радио- и телевизионен сигнал, когато разполага с телевизионен или радиоприемник, който не се намира в зона на наземно приемане на програмите на ORF.

- 23 Запитващата юрисдикция счита, че обстоятелствата по настоящото дело се различават от тези по делото, по което е постановено решение от 22 юни 2016 г., *Český rozhlas* (C-11/15, EU:C:2016:470). От една страна, по силата на законова фикция в австрийското право ползвателят и ORF били в договорно правоотношение по гражданското право.
- 24 От друга страна, програмите на ORF били криптирани и за да бъдат приемани, бил необходим модул за приемане в съответствие със стандартите на цифровата телевизия (DVB-T, DVB-S или DVB-C) или се изисквало да бъде сключен договор с оператор на кабелна телевизия, който предлагал програми на ORF в своя програмен пакет. Така било възможно да се приеме, че с придобиването на такова устройство или след сключването на такъв договор ползвателят изразявал намерението си да упражни правото си да получава програмите на ORF, което учредявало правоотношение между него и ORF. Като се позовава по аналогия на решение от 21 март 2002 г., *Kennemer Golf* (C-174/00, EU:C:2002:200), запитващата юрисдикция счита, че в това отношение е ирелевантна честотата, с която съответният ползвател действително гледа или слуша програмите на ORF.
- 25 Освен това запитващата юрисдикция посочва, че още преди присъединяването на Република Австрия към Европейския съюз австрийското данъчно право предвижда, че доставките на радио- и телевизионни оператори се облагат с намалена ДДС ставка, при условие че за тяхното предоставяне се събират такси за радио и телевизия. Според запитващата юрисдикция от документите относно преговорите за присъединяване на Република Австрия към Съюза е видно, че целта на дерогацията, предоставена на Република Австрия по силата на част IX, точка 2, буква з) от приложение XV към Акта за присъединяване, е да се разреши на Република Австрия да запази това данъчно облагане и след присъединяването си към Съюза.
- 26 Затова *Verwaltungsgerichtshof* (Върховен административен съд, Австрия) решава да спре производството по делото и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:
 - „1) Трябва ли такса като австрийската програмна такса на ORF, която общественият радио- и телевизионен оператор сам определя, за да финансира дейността си, да се счита — предвид разпоредбата от първичното право на член 151, параграф 1 [от Акта за присъединяване] във връзка с част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV [към този акт] — за възнаграждение за услуга по смисъла на член 2 във връзка с член 378, параграф 1 [от Директивата за ДДС]?
 - 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос, трябва ли посочената в него програмна такса на ORF да се счита за възнаграждение за услуга по смисъла [на Директива за ДДС] и в случай че задължени да я плащат са лица, които, макар да използват радио или телевизионен приемник в сграда, намираща се в обхвата на наземното радио- и телевизионно разпръскване на програмите на ORF, не могат да получават тези програми на ORF, тъй като не разполагат с необходимия приемателен модул?“

По преюдициалните въпроси

- 27 Преди всичко останало следва да се припомни, че в рамките на въведеното с член 267 ДФЕС производство за сътрудничество между националните юрисдикции и Съда задачата на последния е да даде на националния съд полезен отговор, който да му позволи да реши спора, с който е сезиран. С оглед на това при необходимост Съдът трябва да преформулира въпросите, които са му зададени (решение от 14 септември 2023 г., Volkswagen Group Italia и Volkswagen Aktiengesellschaft, C-27/22, EU:C:2023:663, т. 79 и цитираната съдебна практика).
- 28 В конкретния случай в основата на спора в главното производство е искане до GIS за възстановяване на ДДС върху програмната такса на ORF, за която се твърди, че е платен в нарушение на правото на Съюза, и по-специално на разпоредбите от Директивата за ДДС. Освен това от акта за преюдициално запитване е видно, че макар в текста на поставените въпроси запитващата юрисдикция да се съсредоточава конкретно върху понятието за доставка на услуги, извършвана „възмездно“, което понятие е изрично предвидено в член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС, но не и в член 378, параграф 1 от нея, тази юрисдикция иска в крайна сметка от Съда да отговори на въпроса относно съвместимостта на платения ДДС в конкретния случай с разпоредбите на тази директива, по-специално с оглед на дерогацията, предвидена в посочения член 378, параграф 1, която позволява на Република Австрия да продължи да облага някои сделки.
- 29 При тези обстоятелства следва да се приеме, че с поставените въпроси, които следва да бъдат разгледани заедно, запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали член 2, параграф 1, буква в) и член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС във връзка с член 151, параграф 1 от Акта за присъединяване и част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към Акта за присъединяване трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат Република Австрия да облага с ДДС дейността по публично радио- и телевизионно разпръскване, която се финансира от задължителна по закон такса, заплащана от всеки ползвател на радио- и телевизионен приемник в сграда, чието местонахождение се намира в зона, попадаща в покритието на наземното радио- и телевизионно разпръскване на съответния обществен радио- и телевизионен оператор.
- 30 В началото следва да се припомни, че Директивата за ДДС установява обща система на ДДС, основана по-конкретно на единно определяне на облагаемите сделки (решение от 13 юни 2018 г., Gmina Wrocław, C-665/16, EU:C:2018:431, т. 30 и цитираната съдебна практика).
- 31 Така съгласно член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС, който се съдържа в дял I от тази директива, озаглавен „Предмет и обхват“, на облагане с ДДС подлежи доставката на услуги, извършвана възмездно на територията на държава членка от данъчнозадължено лице, действащо в това си качество.
- 32 В това отношение съгласно постоянната съдебна практика облагаемите сделки предполагат наличието на сделка между страните, включваща договарянето на цена или на равностойна престация. Ето защо, когато дейността на доставчика се състои единствено в предоставянето на услуги без пряка насрещна престация, няма данъчна основа и следователно тези услуги не се облагат с ДДС (решение от 22 юни 2016 г., Český rozhlas, C-11/15, EU:C:2016:470, т. 20 и цитираната съдебна практика).

- 33 Следователно доставката на услуги е извършена „възмездно“ по смисъла на член 2, параграф 1, буква в) от Директивата за ДДС и поради това подлежи на облагане само ако между доставчика и получателя съществува правоотношение, в рамките на което се разменят насрещни престации, като полученото от доставчика възнаграждение представлява действителната равностойност на услугата, предоставена на получателя. В този контекст Съдът многократно е постановявал, че понятието „доставка на услуги, извършена възмездно“ по смисъла на този член 2, параграф 1, буква в) предполага наличието на пряка връзка между извършената услуга и получената равностойност (вж. в този смисъл решение от 22 юни 2016 г., *Český rozhlas*, C-11/15, EU:C:2016:470, т. 21 и 22 и цитираната съдебна практика).
- 34 Когато дадена дейност се квалифицира като „възмездна“ сделка по смисъла на тази разпоредба, на това основание тя попада в приложното поле на Директивата за ДДС. За сметка на това дейност, която няма тази квалификация, не попада в приложното поле на тази директива (вж. в този смисъл решение от 22 юни 2016 г., *Český rozhlas* (C-11/15, EU:C:2016:470, т. 34 и 36).
- 35 Макар от своя страна член 132, параграф 1, буква р) от Директивата за ДДС да предвижда освобождаване на „дейностите на обществени радио- и телевизионни организации, различни от тези с търговски характер“, тази разпоредба все пак се прилага само при условие че тези дейности „подлежат на облагане с ДДС“ по смисъла на член 2, параграф 1 от тази директива и не може да се тълкува в смисъл по начин, който разширява определения в член 2 обхват на посочената директива (вж. в този смисъл решение от 22 юни 2016 г., *Český rozhlas*, C-11/15, EU:C:2016:470, т. 32).
- 36 Въпреки това, член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС, който е отражение на част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към Акта за присъединяване, позволява на Република Австрия да дерогира от тези разпоредби, тъй като предоставя на тази държава членка възможността да продължи да облага с данък сделките, посочени в част А, точка 2 от приложение X към тази директива, която се отнася до дейностите на обществени радио- и телевизионни организации, различни от тези с търговски характер.
- 37 Всъщност, както Съдът вече е постановил, запазването на този дерогационен режим отразява прогресивния и все още частичен характер на хармонизиране на националните законодателства в областта на ДДС. Планираното хармонизиране все още не е постигнато, тъй като предвиждащи дерогация разпоредби като член 378 от Директивата за ДДС оправомощават държавите членки да продължат да прилагат някои разпоредби от националното им законодателство, които без това оправомощаване биха били несъвместими с тази директива (вж. по аналогия решение от 13 март 2014 г., *Jetair и BTWE Travel4you*, C-599/12, EU:C:2014:144, т. 48 и цитираната съдебна практика).
- 38 При това положение възможността по член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС се предоставя като дерогация в приложение на член 151, параграф 1 от Акта за присъединяване и част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към него, при условие че са спазени специфичните за тези разпоредби условия. Ето защо следва да се разгледа обхватът на тази дерогация, за да се определи дали разглежданото в главното производство облагане попада в приложното ѝ поле.

- 39 Съгласно постоянната съдебна практика обаче при тълкуването на разпоредба на правото на Съюза трябва да се вземат предвид не само нейният текст, но и контекстът ѝ и целите на правната уредба, от която тя е част.
- 40 Освен това съгласно постоянната съдебна практика, когато една разпоредба от правото на Съюза подлежи на различни тълкувания, предимство трябва да се отдаде на това, което може да запази нейното полезно действие (решение от 7 март 2018 г., *Cristal Union*, C-31/17, EU:C:2018:168, т. 41 и цитираната съдебна практика).
- 41 В конкретния случай, що се отнася до текста на член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС, както следва от точка 36 от настоящото решение, тази разпоредба, тълкувана във връзка с част А, точка 2 от приложение X към тази директива, оправомощава Република Австрия да „продължи да облага“ дейностите на обществени радио- и телевизионни организации, различни от тези с търговски характер.
- 42 Следователно съгласно текста на посочената разпоредба на Република Австрия е позволено единствено да запази вече съществуваща система на данъчно облагане на посочените по-горе дейности, а не да въвежда ново данъчно облагане на тези дейности (вж. по аналогия решение от 2 май 2019 г., *Grupa Lotos*, C-225/18, EU:C:2019:349, т. 31 и цитираната съдебна практика).
- 43 Доколкото тази разпоредба се отнася конкретно до облагането на тези дейности от страна на Република Австрия към датата на присъединяването ѝ към Съюза, редът и условията за това облагане от посочената дата трябва да останат непроменени по същество, за да може посоченото данъчно облагане да продължи да бъде обхващано от дерогацията, предвидена в член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС.
- 44 В това отношение от предоставените на Съда данни е видно, че националната правна уредба относно програмната такса е изменена през 2011 г., в резултат на което занапред тази такса трябва да се заплаща, при условие че мястото, на което ползвателите приемат радио- и телевизионния сигнал се намира в зона, попадаща в покритието на наземното радио- и телевизионно разпръскване на програмите на ORF, без оглед на обстоятелството, че този ползвател не е извършил необходимото незначително приспособяване на устройството си, за да може да приема цифровите телевизионни предавания на ORF.
- 45 От предоставените от запитващата юрисдикция сведения обаче е видно, че посоченото законодателно изменение се ограничава да вземе предвид настъпилите междувременно технологични иновации, без правопораждащият факт за задължението за заплащане на програмната такса да бъде изменен в сравнение с положението, приложимо към датата на присъединяване на Република Австрия към Съюза.
- 46 Що се отнася до преследваната с член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС цел, както следва от приложение XII към тази директива, тази разпоредба има за цел да въведе дерогацията, предоставена на Република Австрия по силата на член 151, параграф 1 от Акта за присъединяване във връзка с част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към този акт. От документите относно преговорите преди присъединяването на Република Австрия към Съюза, на които се позовават GIS, ORF, Република Австрия и Европейската комисия, е видно, че Република Австрия е поискала да

се ползва от дерогация, която ѝ позволява да продължи да облага с ДДС дейностите на обществените радио- и телевизионни организации, различни от тези с търговски характер, и че държавите — членки на Съюза, са уважили това искане.

- 47 Въз основа на посочените в точки 41—46 от настоящото решение обстоятелства се стига до тълкуване на член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС във връзка с част А, точка 2 от приложение Х към тази директива в смисъл, че тази разпоредба позволява на Република Австрия да продължи да облага с ДДС програмната такса.
- 48 Впрочем само с такова тълкуване може да се запази полезното действие на тази разпоредба в съответствие със съдебната практика, цитирана в точка 40 от настоящото решение.
- 49 Всъщност от акта за преюдициално запитване е видно, че към датата на присъединяването си към Съюза Република Австрия облага с ДДС дейностите на обществения радио-телевизионен оператор, различни от тези с търговски характер, като събира този данък върху програмната такса. В резултат на това, доколкото член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС разрешава на Република Австрия само да „продължи да облага“ такива дейности, а не да въвежда ново данъчно облагане, тълкуването на тази разпоредба в смисъл, че тя не разрешава събирането на ДДС върху програмната такса би обезсмислило посочената разпоредба.
- 50 До различна преценка не може да се стигне въз основа на решение от 22 юни 2016 г., *Český rozhlas* (С-11/15, ЕУ:С:2016:470, т. 32), в което Съдът отбелязва, че член 13, А, параграф 1, буква р) от Шеста директива, чийто текст е идентичен с член 132, параграф 1, буква р) от Директивата за ДДС, предвижда освобождаване на „дейностите на обществени радио- и телевизионни организации, различни от тези с търговски характер“ само при условие че тези дейности „подлежат на облагане с ДДС“ съгласно член 2 от Шеста директива, който съответства на член 2 от Директивата за ДДС, и следователно член 13, А, параграф 1, буква р) от нея, Шеста директива не може да се тълкува в смисъл, че разширява приложното поле на последната директива.
- 51 В това отношение е достатъчно да се припомни, че по делото, по което е постановено решение от 22 юни 2016 г., *Český rozhlas* (С-11/15, ЕУ:С:2016:470), Съдът не е трябвало да тълкува дерогиреща разпоредба като член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС. Такава разпоредба обаче по естеството си въвежда изключения от приложното поле на правната уредба, от която тя е част. Всъщност разрешеното с тази разпоредба данъчно облагане не е хармонизирано данъчно облагане, което е неразделна част от установения с Директивата за ДДС режим на облагане с ДДС. Напротив, предвидената в тази разпоредба възможност позволява на Република Австрия да запази законодателството си относно данъчното облагане на съответните услуги, без произтичащите от това различия между нея и други държави членки да противоречат на правото на Съюза (вж. по аналогия решения от 7 декември 2006 г., *Eurodental*, С-240/05, ЕУ:С:2006:763, т. 52 и цитираната съдебна практика, и от 13 март 2014 г., *Jetair* и *BTWE Travel4you*, С-599/12, ЕУ:С:2014:144, т. 46 и 50).
- 52 С оглед на всички изложени съображения на поставените въпроси следва да се отговори, че член 2, параграф 1, буква в) и член 378, параграф 1 от Директивата за ДДС във връзка с член 151, параграф 1 от Акта за присъединяване и част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към Акта за присъединяване трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат Република Австрия да облага с ДДС дейност по публично радио- и телевизионно разпръскване, финансирана от задължителна по закон такса, заплащана от

всеки ползвател на радио- и телевизионен приемник в сграда, чието местонахождение се намира в зона, попадаща в покритието на наземното радио- и телевизионно разпръскване на съответния обществен радио- и телевизионен оператор, независимо от обстоятелството дали съответната дейност по публично радио- и телевизионно разпръскване попада в обхвата на понятието „доставка на услуги, извършвана възмездно“ по смисъла на член 2, параграф 1, буква в).

По съдебните разноски

- 53 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (пети състав) реши:

Член 2, параграф 1, буква в) и член 378, параграф 1 от Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност във връзка с член 151, параграф 1 от Акта относно условията за присъединяване на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция и промените в Учредителните договори на Европейския съюз и част IX, точка 2, буква з), първа алинея, второ тире от приложение XV към този акт

следва да се тълкува в смисъл, че

допускат Република Австрия да облага с данък върху добавената стойност дейност по публично радио- и телевизионно разпръскване, финансирана от задължителна по закон такса, заплащана от всеки ползвател на радио- и телевизионен приемник в сграда, чието местонахождение се намира в зона, попадаща в покритието на наземното радио- и телевизионно разпръскване на съответния обществен радио- и телевизионен оператор, независимо от обстоятелството дали съответната дейност по публично радио- и телевизионно разпръскване попада в обхвата на понятието „доставка на услуги, извършвана възмездно“ по смисъла на член 2, параграф 1, буква в).

Подписи